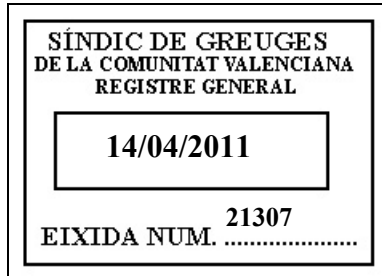

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Conselleria d'Educació
D. G. d'Ordenació i Centres Docents
Il·lm. Sr.

Av. Campanar, 32
VALENCIA - 46015 (València)

=====
Ref. Queixa núm. 106108
=====

Il·lm. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat pel Sr. (...), (...) del CEIP Rei En Jaume, de Xirivella (València) i en representació del Consell Escolar del centre, que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i les consideracions següents:

- Que amb data 16 de desembre de 2008 van sol·licitar la modificació del Disseny Particular del Programa d'Immersió Lingüística (PIL) per al curs 2009/2010 per entendre que la situació del centre aconsellava una actuació decidida en favor del valencià.
- Que el Consell Escolar va aprovar, per unanimitat, el Disseny Particular del Programa i la sol·licitud d'oferir dues línies del Programa d'Immersió Lingüística (PIL) en tres anys.
- Que la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents, amb data 13 de maig de 2010, els ha denegat l'autorització per a l'aplicació del PIL en la segona línia del centre, i que considera que esta circumstància produïx indefensió als pares dels alumnes, ja que se'ls nega el dret a triar la llengua vehicular en què volen que els seus fills reben l'ensenyament.
- Que l'autorització d'un nou disseny particular no lesiona els drets de ningú, i no trenca l'equilibri en l'ús normal i ensenyament de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, ja que a la ciutat hi hauria cinc centres d'educació primària

que oferirien el denominat Programa d'Immersió Progressiva tal com observem en el quadre següent:

Centres	PIP	PIL
Antonio Machado	1	--
Gregori Maians	--	2
Miguel de Cervantes	1	2
Ramón y Cajal	1*	1
Rei En Jaume	--	2
Vicente Tosca	1	--
Virgen de la Salud	1	--
<i>Total</i>	5	7

* També li ha sigut denegat el canvi, però el col·legi no ho reclama.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents i després d'assenyalar la legislació vigent respecte al sistema educatiu valencià, i en concret als programes d'Ensenyament en valencià (PEV), Programa d'immersió lingüística (PIL) i Programa d'incorporació progressiva del valencià (PIP), donava compte, pel que fa al CEIP "Rei a Jaume" de Xirivella (objecte de la present queixa) del següent:

(sic) "Als centres de la localitat de Xirivella sostinguts amb fons públics, els programes que s'impartixen son el PIL i el PIP. Concretament en la localitat s'oferixen, de fet, doble número de línies PIL que de PIP, amb la qual cosa, podem afirmar que l'oferta de línies en què la llengua vehicular de les assignatures és majoritàriament el valencià, dobla l'oferta de línies en què la llengua vehicular és majoritàriament el castellà.

Si un centre té l'aprovació per a impartir el programa PIP significa que pot escolaritzar els alumnes en un programa o en l'altre, en funció del que demanen les famílies per al curs escolar que comence. En el cas del Ramón i Cajal i del Rei En Jaume s'ha fet ús d'esta possibilitat en el curs 09/10, donat que tots els xiquets i xiquetes han sigut escolaritzats en el programa PIL, entenent que eixa va ser la decissió de les famílies en iniciar-se el procés de matriculació. En el futur no es pot saber què és el que triaran les famílies que potencialment escolaritzaran els seus fills i filles a la localitat de Xirivella. Podria perfectament donar-se el cas que hi haguera més demanda de PIP que de PIL.

L'Administració ha de garantir l'oferta escolar en centres públics, però en cap cas port imposar a cap família matricular el seu fill o filla en un centre determinat. Cada família és lliure d'escollir el centre amb l'ideari que considere convenient d'acord a com desitja que siga educat el seu fill o filla, i l'Administració és respectuosa amb esta decissió.

L'Administració ha de preveure la legislació que articule la realitat d'una majoria de persones, tant dels ciutadans que actualment o en el futur, volen o voldran escolaritzar els seus fills i filles en PEV/PIL, com els que volen o voldran fer-ho en PIP."

L'interessat, a qui li vam donar trasllat de la comunicació rebuda va ratificar, en sengles escrits la seua queixa i, substancialment, exposava les decisions adoptades per unanimitat pel Consell Escolar i el sentit que relacionem tot seguit:

- "Que no és cert que a Xirivella s'oferisquen actualment el doble de número de línies PIL que de PIP com es demostra al següent quadre i amb el quadrant que s'adjunta al present escrit, amb les dades del Consell Escolar Municipal.

La situació de l'escolarització a Xirivella i l'oferta pel que respecta a tres anys durant el present curs escolar és la següent:

- Centres	- PIP	- PIL
- Antonio Machado	- 1	- --
- Gregori Maians	- --	- 2
- Miguel de Cervantes	- 2	- 2
- Ramón y Cajal	- 2	- 1
- Rei En Jaume	- 1	- 1
- Vicente Tosca	- 1	- --
- Virgen de la Salud	- 1	- --
- TOTAL	- 8	- 6

- Que, com es veu al quadre, l'oferta de programes PIL és inferior a la del PIP, per tant no entenem com es pot argumentar per part de la Conselleria d'Educació que "en la localitat s'oferixen el doble de nombre de línies PIL que de PIP".

Inclús si s'autoritza el canvi que sol·licitem es quedaria com s'indica al següent quadre:

- Centres	- PIP	- PIL
- Antonio Machado	- 1	- --
- Gregori Maians	- --	- 2
- Miguel de Cervantes	- 2	- 2
- Ramón y Cajal	- 2	- 1
- Rei En Jaume	- --	- 2
- Vicente Tosca	- 1	- --
- Virgen de la Salud	- 1	- --
- TOTAL	- 7	- 7

- Que no es produeix cap desequilibri entre el nombre de línies PIP i PIL i que, com es veu al quadre, a Xirivella hi ha set col·legis i, en cas d'aprovar-se la nostra sol·licitud, encara quedarien cinc escoles ofertant programes PIP. Per tant, si hi ha desequilibri, es produeix clarament cap al castellà.

- Que si ens referim al nombre d'unitats de tots els cursos a la localitat les dades són:
  - Unitats amb programa PIL: 53.
  - Unitats amb programa PIP: 63.

S'adjunta el quadrant amb les dades completes de Xirivella.

- Que a Xirivella, la Conselleria d'Educació va aprovar sense cap problema, fa pocs anys, que el Col·legi Gregori Maians ofertara exclusivament el programa PIL en les dues línies existents.
- Que, a més no hi cap disposició ni normativa que exigisca un equilibri entre els dos programes d'ensenyament, ni a nivell de cada centre ni a la localitat, perquè hi ha molts col·legis amb oferta PIL i altres amb sols PIP i també localitats com Picanya (situada al costat de Xirivella) en la qual totes les escoles ofereixen exclusivament programes PIL i, en tots els casos, han estat aprovats per la Conselleria d'Educació en els últims anys i, a més no es dona cap problema o reclamació de pares/mares.
- Que, per tant, no se sosté l'argument que apareix a l'informe de la Conselleria d'Educació en el sentit que "l'Administració ha de preveure la legislació que articule la realitat d'una majoria de persones, tant dels ciutadans que actualment o en el futur, volen o voldran escolaritzar els seus fills/es en PIL, com els que volen o voldran fer-ho en PIP".
- Que quan es realitza un canvi de programa lingüístic, aquest ja forma part del catàleg del col·legi i no es pot replantejar cada any, com si s'haguera de sol·licitar de nou cada curs escolar. Eixa possibilitat és completament irregular i inèdita (no s'ha aplicat en altres casos) i no està contemplada en cap normativa.
- Que els pares/mares afectats manifesten que aquest canvi de criteri i eixa aplicació arbitrària els deixa en una situació d'indefensió i manifesta inseguretat jurídica, perquè la sol·licitud del centre s'acull al que estableix la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament en Valencià i la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana que, a l'article 6, punt 2, diu: "tots tenen dret a rebre l'ensenyament del, i en valencià". I eixe dret no s'està complint en aquest cas, perquè s'està negant als pares.
- Que en novembre de 2008 el col·legi va sol·licitar a la Conselleria d'Educació el canvi del DPP per aplicar-lo al curs 2009/10, tot aportant la documentació exigida, acomplint tots els requisits, amb diferents informes favorables de la inspecció educativa i sense lesionar els drets de ningú, perquè al final del procés d'escolarització el 100% dels pares/mares van demanar escolaritzar els seus fills/es en la línia PIL i així es va fer esperant l'autorització per part de la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents.
- Que, malgrat això, aquesta autorització no es va enviar, ni abans del període de matrícula, ni abans de començar el curs, ni fins ara. Si que se'ns va remetre escrit de denegació (amb data 10 de maig de 2010!!), després de les diferents i

continuades gestions i entrevistes dels pares/mares afectats i de l'AMPA amb responsables de la Direcció General d'Ordenació de la Conselleria, quan estava acabant-se el curs escolar i ja estava iniciat el procés d'escolarització per al curs 2010/11 i ja s'havien publicat les vacants, contemplant el canvi de PIP a PIL.

- Que els representants dels pares/mares manifesten el seu desacord amb el contingut del punt 6 de l'informe que ha presentat la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents, perquè no es pot ajornar o paraitzar una decisió basant-se en què "en el futur no es pot saber què és el que triaran les famílies que potencialment escolaritzaran els seus fills/es a la localitat de Xirivella. Fer això suposa desnaturalitzar la normativa, incloent uns criteris que no s'especifiquen expressament en la mateixa, la qual cosa ens portaria a concloure que l'esmentada norma no es podrà aplicar mai, en cap cas. No ens poden exigir uns condicionaments que no s'inclouen expressament en la normativa. I més sabent que, en este cas, com es demostra als quadres que s'adjunten, queda més que garantida, per al futur, l'oferta dels dos programes lingüístics a la localitat.
- Que és molt significatiu que, des de fa molts anys, en el procés d'escolarització de l'alumnat, les famílies prioritzen l'elecció del centre i no fan distinció entre els programes PIP i PIL. No hi ha cap pare/mare que demane una sola d'estes opcions, el que denota un marc de normalitat.
- Que, en base a l'experiència acumulada i tenint en compte la realitat de l'alumnat i de l'entorn social, està demostrat que el programa d'educació bilingüe que garanteix millor l'objectiu d'assolir un domini de les dues llengües oficials de la comunitat valenciana per part dels alumnes en finalitzar la Primària, és el Programa d'Immersion Lingüística (PIL). A més dels avantatges que es detallen al punt d'introducció i justificació que s'adjunta.
- Que aquesta petició del Consell Escolar del centre he estat recolzada pel Consell Escolar Municipal de Xirivella que és l'òrgan que té competències per a decidir sobre l'escolarització a la localitat i que ha aprovat sol·licitar la transformació de la línia PIP a PIL en Infantil de tres anys en el catàleg del centre. S'adjunta còpia de l'acta.
- Que el Consell Escolar Municipal de Xirivella entén que esta decisió dona resposta a la legítima petició dels pares/mares d'alumnes, es continua garantint la possibilitat de futures sol·licituds en castellà a la localitat, no perjudica els drets de ningú i no resta opcions dels pares/mares, perquè, com es veu als quadres que s'adjunten, el nombre de línies seria el mateix en PIP que en PIL i que dels set col·legis de Xirivella, cinc continuarien ofertant el programa PIP."

Una vegada conclusa la tramitació ordinària de la queixa, resollem l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demane que considere els arguments que li expose tot seguit i que constituïxen els fonaments de la Resolució amb què conclouem:

En primer lloc i com a qüestió prèvia, cal assenyalar que no és una funció d'esta institució determinar el contingut efectiu de les polítiques educatives a realitzar, sinó la detecció dels problemes suscitats, i correspon a l'administració educativa, en el marc de les seues funcions i competències, que en este àmbit li han estat assignades, adoptar les

polítiques que estime convenientes i adequades per a la seua solució, i en el cas que ens ocupa, l'adopció de les mesures necessàries perquè es puga modificar el disseny particular del Programa d'Immersion Lingüística (PIL) al CEIP Rei En Jaume de Xirivella (València) i realitzar els estudis precisos per tal de determinar la demanda real existent per a procedir al disseny i execució efectiva de les polítiques que resulten adequades per satisfer la demanda existent (real i potencial) d'alumnes que interessen seguir el programa d'Immersion lingüística a Xirivella.

I això és així perquè l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol i la seua posterior modificació, atribueix, en l'article 53 la competència plena per la regularització i administració de l'ensenyament del valencià a la Generalitat.

Estes atribucions estatutàries es materialitzen en distintes transferències i normes pròpies de desenvolupament i la Generalitat, en compliment del mandat estatutari, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià i considera l'ensenyament com el vehicle idoni per assolir la plena normalització lingüística i amb la finalitat d'accelerar el procés d'extensió i ús del valencià en l'ensenyament i ajustar els preceptes de la LUEV (especialment els arts. 18 a 24), va promulgar el decret 74/1984 de 30 de juny sobre aplicació de la llei d'ús i ensenyament del valencià en l'àmbit de l'ensenyament no universitari a la Comunitat Valenciana, Decret que es basa en el principi que el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de l'ensenyament, i, determina l'obligatorietat que les dues llengües siguen ensenyades en tots els nivells, modalitats i graus de l'educació no universitària de la nostra comunitat i en tots els centres docents, siguen públics o privats.

El projecte educatiu de la Generalitat s'articula, en definitiva, en funció del mandat estatutari contingut en l'art. 7 de la LUEV, i en l'obligatorietat de la incorporació del valencià en tots els nivells educatius. Però correspon al Govern valencià, i no al Síndic de Greuges determinar la progressivitat de la implantació del valencià en els centres docents a través dels denominats programes d'educació bilingüe.

En conseqüència, el sistema educatiu valencià s'articula, com bé assenyala la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents en el seu dictamen, en tres programes: Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV), Programa d'Immersion lingüística (PIL) i Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià (PIP).

En el programa PEV la llengua vehicular utilitzada en totes o en la majoria d'assignatures, a excepció de l'assignatura de Castellano: Lengua y Literatura, és el valencià.

En el programa PIL la llengua utilitzada en totes les assignatures o en la majoria, a excepció de Castellano: Lengua y literatura, és el valencià.

Els programes PEV i PIL es diferencien en que el primer esta concebut perquè el reba alumnat majoritàriament valencianoparlant, i el PIL esta concebut per a alumnat majoritàriament no valencianoparlant.

En el programa PIP la llengua utilitzada en la majoria d'assignatures és el castellà, tret de l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura, Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural a partir del tercer curs de primària, i qualsevol altra assignatura que, donat el cas, decidisca el Consell Escolar del centre.

Estos tres programes comencen en el segon cicle de l'etapa d'infantil i continuen fins a l'últim curs de primària (Resolució de 21 de juliol de 1997, de la Secretaria General i de les direccions generals de Centres Docents, d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, i de Personal, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels col·legis d'Educació Infantil i Primària per al curs 1997-98, que ve prorrogant-se curs a curs).

En començar l'etapa d'educació secundària obligatòria, els dos programes la llengua vehicular dels quals és el valencià, és a dir, el PEV i el PIL, continuen els ensenyaments en valencià de manera coherent en el programa PEV, i el programa que s'impartix majoritàriament en castellà, el PIP, també continua de manera coherent en esta etapa educativa (Resolució de 15 de juny de 2001, de les direccions generals de Centres Docents, d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística i de Personal, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent als centres d'Educació Secundària per el curs 2001/2002, que ve prorrogant-se, curs a curs).

L'expedient per a l'autorització dels programes podrà iniciar-se per part del centre o per la voluntat manifestada dels pares o tutors. El Disseny Particular de cada un dels programes serà aprovat pel Consell Escolar del Centre i remés a la corresponent Direcció Territorial (Resolució de 21 de juliol de 1997, abans esmentada).

El disseny particular del Programa, en este cas concret del Programa d'Immersion Lingüística (PIL), és tramés per la Direcció Territorial corresponent juntament amb tota l'altra documentació requerida a la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents per a la seua aprovació, si s'escau (Resolució de 21 de juliol de 1997 i Ordre de 23 de novembre de 1990, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual es desplega el Decret 79/84, de 30 de juliol, sobre l'aplicació de la Llei 4/83, d'Ús i Ensenyament del Valencià).

La direcció general d'Ordenació és la responsable de decidir sobre l'autorització o aprovació de les sol·licituds de canvi de programa (Resolució de 21 de juliol de 1997, referida anteriorment). Tot i això, consta que, amb data 13/05/2010 es va denegar esta possibilitat, malgrat l'acord unànim del Consell Escolar del CEIP Rei En Jaume.

No obstant això anterior, de l'estudi de tot el que consta a l'expedient no hem deduït que l'Administració Educativa haja fet cap estudi de la demanda real que, si escau, justificaria la transformació sol·licitada pel consell escolar. En este sentit seria desitjable que l'esmentat estudi previ fóra dut a terme amb la finalitat que la decisió última trobara la seua justificació en les necessitats reals de l'alumnat amb l'escolarització en castellà o en valencià en qualsevol de les dues línies existents, i, si escau, en la voluntat unànim manifestada pel Consell Escolar.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt i atenent que el Consell Escolar del CEIP "Rei En Jaume", per unanimitat va interessar, ja per al curs 2010/2011 la

modificació del disseny particular del Programa d'Immersion Lingüística (PIL), i fent ús de les atribucions conferides per l'Art. 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, **SUGGERIM** a la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents, que en l'àmbit de les seues competències realitze els estudis precisos per tal de determinar la demanda real existent a Xirivella per a modificar el Disseny Particular del Programa d'Immersion Lingüística (PIL) per al pròxim curs 2011/2012 tal com va aprovar per unanimitat el Consell Escolar del CEIP Rei En Jaume, de Xirivella.

Cosa que se li comunica perquè, en el termini màxim d'un mes, ens informe si accepta esta recomanació o, si s'escau, que ens manifeste les raons que considere per a no acceptar-la, i això, d'acord amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta institució.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, igualment, que, a partir del setmana següent a la data en què s'ha dictat, la resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Agraïm la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana